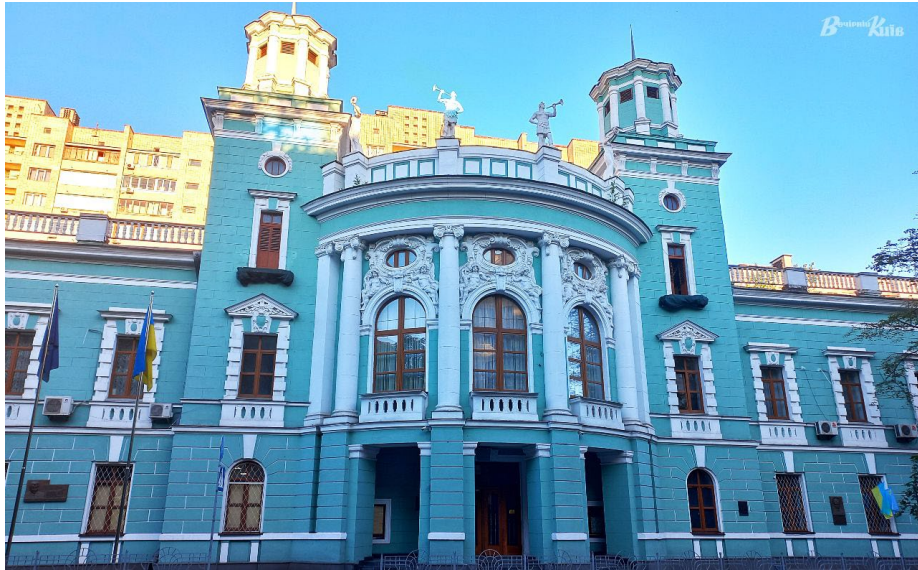

Іподром на Печерську: історичний екскурс

Неабияка популярність кінного спорту у другій половині XIX століття сприяла появі у нашому місті спеціальної арени для кінних змагань.

Днем виникнення у Києві скакового спорту вважається 5 лютого 1867 року, коли було засноване Київське товариство випробування коней під керівництвом генерал-губернатора Олександра Безака. Згодом рішенням Міської Думи, для облаштування іподрому, товариство одержало близько 18 га землі, одержавши ділянку на незабудованій Древлянській площі на Лук'янівці.

Іподром на Лук'янівці офіційно діяв до кінця 1880-х років, однак після припинення діяльності товариства випробування коней був закритий. Згодом, ділянка, де він розміщувався повернулася у власність міста.

Однак, це не завадило шанувальникам кінних перегонів знову організувати змагання у Києві. Тож, 26 червня 1889 року за ініціативи Київського товариства любителів кінного бігу в місті урочисто відкрився дерев'яний іподром на Печерську.

Саме тоді були проведені перші в Києві професійні перегони, засноване дербі, та почав працювати тоталізатор.

Головою товариства був київський губернський голова дворянства Микола Репнін, а серед учасників товариства були відомі меценати та підприємці: брати Лев і Лазар Бродські, Нікола Терещенко та інші. Товариство припинило свою діяльність у 1895 році, однак почали виникати нові.

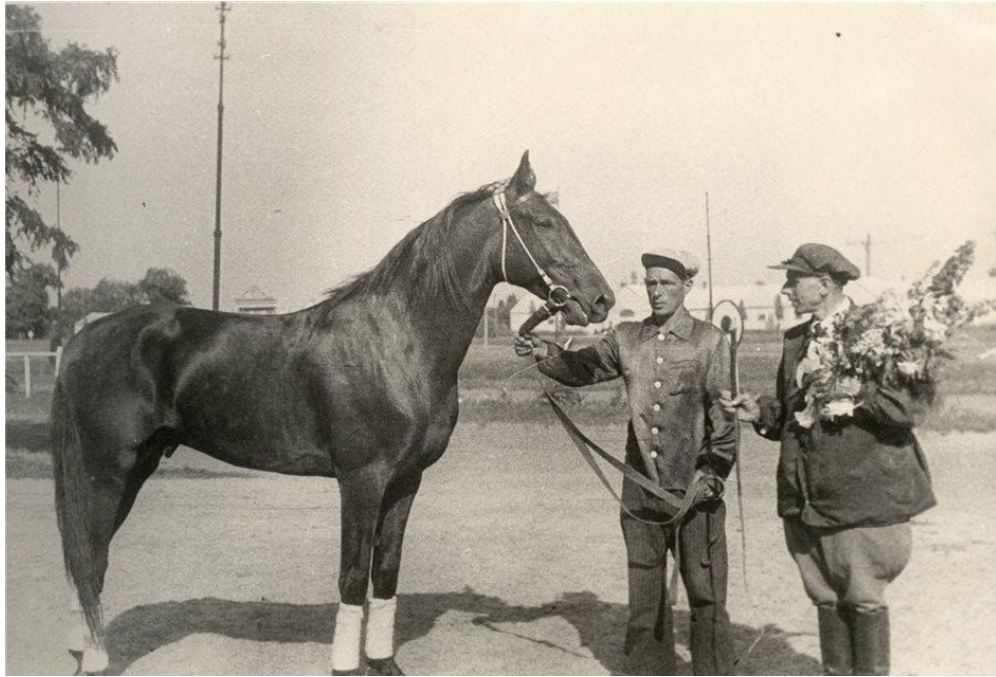
Дерев'яний іподром знаходився за сучасною адресою: вулиця Михайла Омеляновича-Павленка, 9.

На той час вона називалася Еспланадною, розташовувалася поблизу еспланади Старої Печерської фортеці. Це була ділянка відкритої місцевості навколо фортеці, які зачищалися від споруд, дерев та навіть кущів. На кінець XIX століття, з винаходом нових видів зброї, фортеця вже не мала практично ніякого військового значення, тож її землю передали під діяльність Іподрому, де великий відкритий майдан ідеально підходив під проведення кінних перегонів.

Ще одним цікавим фактом про Печерський іподром було те, що тут відбувалися перші у Києві авіашоу. Численну глядацьку аудиторію збирав також відомий пілот та спортсмен Сергій Уточкін. Вважається, що виступи легендарного одесита збирали аншлаги, надихаючи юнаків займатися авіацією. Також іподром деякий час використовувався як заводський аеродром, біля арсеналу наладили збірку військових літаків.

До речі, Печерський Іподром був не єдиним у столиці. У джерелах того часу згадується «Скакове поле» Південно-західного скакового товариства, відкритий у 1906 році на Шулявці, неподалік від Пушкінського парку. У радянський час на його місці збудували кінофабрику, відому усім як Кіностудія імені Олександра Довженка.

У 1915-1916 роках на місці дерев'яного павільйону була збудована вишукана нова будівля Іподрому, яка зберіглася до наших часів. Схожа на ошатний палац ошатна двоповерхова будівля є окрасою забудови Печерська.

Головний корпус та відкриті трибуни були споруджені за проєктом видатного київського архітектора Валер'яна Рикова на замовлення Південно-західного товариства заохочення конярства. Скульптурне оздоблення фасаду виконав відомий скульптор Федір Балавенський.

Головний акцент будівлі зроблений на центральній осі головного фасаду — напівротонді, оздобленій колонами та пілястрами модернізованого іонічного ордера. Між колонами над вікнами напівротонди — пишно облямовані ренесансним декором овальні слухові вікна-люкарни, які підтримують скульптури путті-хлопчиків з крилами.

На тумбах парапету напівротонди можна побачити скульптури двох римських легіонерів та двох жінок з вінками, які вітають переможців.

Бічні крила будівлі мають більш стриманий декор, їхні головні осі підкреслюються доричними портиками з ренесансними фронтонами.

Свого часу будівля вважалася однією з кращих розважальних місць у місті. Окрім кінних змагань в ній розміщувався вишуканий ресторан, буфети, різноманітні зали та функціонував тоталізатор.

У перші роки радянської влади іподром припинив свою діяльність на певний час, однак вже у середині 1920-х відновив роботу. У 1935 році була перебудована та розширена трибуна іподрому.

Під час Другої світової війни було не до кінних перегонів, тому іподром тимчасово не працював, проте у 1945 році знов відкрив свої двері для любителів кінних перегонів. Сезон тривав з 9 вересня до 8 листопада.

А у 1946 році була проведена масштабна реконструкція: була відновлена трибуна, відремонтовані кам'яні стайні. Вже за рік іподром почав працювати протягом усього року.

Наприкінці 1950-х міська влада вирішила перенести кінні перегони за місто. Остаточоно він припинив свою роботу у 1964 році, а за п'ять років Іподром переїхав у новий кінно-спортивний комплекс неподалік ВДНГ.

На території Печерського іподрому спочатку планують збудувати спортивний комплекс Палацу піонерів, однак згодом вирішили забудувати висотними житловими будинками. Вони одержали у народі назву «кабмінівські будинки», бо квартири там отримували, в основному, представники партійної номенклатури.

Сама будівля іподрому слугувала Міністерством сільського будівництва. Подейкують, що свого часу її врятувало від знесення лише те, що вона захищала від шуму вулиці оселі партійних мешканців, у безликих номенклатурних багатоповерхівках.

У 2015 році в приміщенні колишнього іподрому розпочав свою діяльність державний культурний простір «Кримський Дім», який став важливим майданчиком для різних заходів кримськотатарської тематики.

Час від часу тут проводяться різноманітні лекції, дискусії, презентації, літературні конкурси та правозахисні заходи.

Підготовано за матеріалами інтернет-видання «Вечірній Київ»

Використані фотографії взято з відкритих джерел